

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Спеціальність 204-технологія виробництва та переробки продукції
тваринництва

Допускається до захисту
Зав. кафедри генетики,
розведення та селекції тварин,
доктор с-г наук, професор Р.В. Ставецька
« 15 » 11 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

**«Аналіз та удосконалення технології виробництва молока в
СВК «Германівський» та його переробки в ПРАТ "Обухівський
молокозавод" Київської області»**

Виконав: Верпахівський Ігор Володимирович Верп

Керівник доцент: Старостенко І.С. Starostenko

Рецензент доцент Карпачук Т.М.

Я, Верпахівський І.В., засвічую, що кваліфікаційну
роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

Зміст

Завдання

Рецензія

Анотація

Annotation

Відзив керівника

Вступ

1. Огляд літератури. Молочне скотарство, історія і сьогодення.

2. Матеріал і методика виконання роботи

3. Результати власних досліджень

3.1. Характеристика підприємства та аналіз технології виробництва молока

3.2. Аналіз росту та розвитку телиць досліджуваних ліній в різні вікові періоди

3.3. Аналіз молочної продуктивності та зв'язок її із живою масою корів при першому осіменінні

3.4. Морфологічні та функціональні властивості вимені корів різних ліній

3.5. Зв'язок показників молочної продуктивності

3.6. Аналіз відтворювальної здатності корів різних ліній

3.7. Аналіз продуктивного використання корів

3.8. Технологія переробки молока

4. Економічна ефективність розроблених заходів з удосконалення існуючої технології

Висновки

Пропозиції

Список використаної літератури

Анотація

Верпахівський І. В.

Тема: «Аналіз та удосконалення технології виробництва молока в СВК «Германівський» та його переробки в ПРАТ "Обухівський молокозавод" Київської області»

Зростаюча потреба у харчових продуктах та промисловій сировині потребує подальшої інтенсифікації молочного скотарства. Основні резерви криються у покращенні племінних якостей порід великої рогатої худоби, у досягненні ритмічного відтворення дійного стада і, звичайно, у зміцненні кормової бази. Розвиток молочного скотарства, збільшення обсягів виробництва продукції та підвищення її якості є одним із пріоритетних напрямів аграрної політики в країні.

Розробка селекційних заходів ґрунтується на принципах великомасштабної селекції, використанні комплексної оцінки тварин, генетико-популяційного моніторингу для створення сучасних селекційних програм та управління селекційним процесом.

Тому метою даної роботи є аналіз та удосконалення технології виробництва молока в СВК «Германівський» та його переробки в ПРАТ "Обухівський молокозавод" Київської області.

За результатами наших досліджень встановлено, що найбільшою тривалістю життя та продуктивним довголіттям характеризувалися тварини лінії Розейф Сітейшна. Так тривалість життя у них більше на 74 дні ніж у корів лінії Віс Бек Айдіала і на 24 дні ніж корів лінії Монтвік Чифтейна.

Розроблені пропозиції дозволять подовжити терміну використання корів в стаді та підвищення їх молочної продуктивності.

Кваліфікаційна робота магістра містить 44 сторінок, 8 таблиць, 4 рисунки, список використаних джерел із 35 найменувань.

Ключові слова: корови, українська чорно-ряба молочна порода, лінії, тривалість життя, відтворна здатність.

Annotation

Verpakhivskyi I. V.

Topic: "Analysis and improvement of the technology of milk production in the "Hermanivskyi" SPC and its processing in the Obukhivskyi molokozavod PJSC of the Kyiv region"

The growing need for food products and industrial raw materials requires further intensification of dairy farming. The main reserves lie in improving the breeding qualities of cattle breeds, in achieving rhythmic reproduction of the dairy herd and, of course, in strengthening the fodder base. The development of dairy farming, increasing the volume of production and improving its quality is one of the priority directions of the agrarian policy in the country.

The development of selection measures is based on the principles of large-scale selection, the use of comprehensive evaluation of animals, genetic and population monitoring for the creation of modern selection programs and management of the selection process.

Therefore, the purpose of this work is to analyze and improve the technology of milk production at "Hermanivskyi" SPC and its processing at "Obuhivskyi molokozavod" PRJSC of the Kyiv region.

According to the results of our research, it was established that animals of the Rozeif Siteishna line were characterized by the longest life span and productive longevity. Thus, their lifespan is 74 days longer than that of cows of the Vis Bek Ideala line and 24 days longer than that of cows of the Montwick Chieftain line.

The developed proposals will allow to extend the period of use of cows in the herd and increase their milk productivity.

The master's thesis contains 44 pages, 8 tables, 4 figures, a list of used sources from 35 items.

Key words: cows, Ukrainian Black-and-White dairy breed, lines, longevity, reproductive capacity.

Список використаної літератури

1. Бородай І. С. Еволюція методів розведення і генезис молочних порід у скотарстві України другої половини ХХ сторіччя. *Матеріали конференції молодих вчених та аспірантів*. Чубинське, 2004. С. 7-9.
2. Буркат В. П. Концептуальні засади селекції у скотарстві. *Вісник Сумського ДАУ. Серія "Тваринництво"*. Суми, 2001. С. 16-17.
3. Буркат В. П. Проблеми теорії і практики племінної справи у тваринництві. *Вісник аграрної науки*. 2002. № 3. С. 5-9.
4. Буркат В. П. Розвиток концепцій породоутворення М. А. Кравченка в сучасних умовах. *Науковий вісник НАУ*. 2001. Вип. 21. С. 10-19.
5. Буркат В. П. Селекція і генетика у тваринництві: стан, проблеми, перспективи. *Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів*. 2003. №1. С. 37–54.
6. Буркат В. П., Бородай І. С. Історичні аспекти розвитку теорії селекції у скотарстві України. К. : *Аграрна наука*, 2006. 584 с.
7. Високос М. П., Милостивий Р. В., Тюпіна Н. П. Вплив екогенетичного походження на адаптаційну здатність імпортованих голштинів у Придніпров'ї. *Біологія тварин*. 2010. Т. 12, №2. С. 350-253.
8. Гладій М. В., Рубан С. Ю., Гетя А. А. Породи сільськогосподарських тварин України. Історія, стан, перспективи розвитку. *Розведення і генетика тварин*. Київ, 2015. Вип. 49. С. 44-57.
9. Гузєв І. В., Чиркова О. П. Методика збереження генофонду локальних порід у закритих популяціях. Методики наукових досліджень із селекції, генетики та біотехнології у тваринництві : наук. зб. Київ : *Аграрна наука*, 2005. С. 14–21.
10. Дем'яновський О. Ю. Державні племінні книги у системі вітчизняної племінної справи в Україні: історичний аспект: *матер. XII Всеукр. конф. молодих вчених і аспірантів, присвяч. пам'яті академіка УААН В. П. Бурката*. НААН, ІРГТ. Чубинське, 2014. С. 25–26.

11. Дідківський В. Результати використання голштинських бугаїв-плідників при створенні високопродуктивного стада. *Тваринництво України*. 2005. № 7. С. 17-20.
12. Дідківський В. О. Характеристика господарсько-корисних ознак корів новостворених українських молочних порід різних екстер'єрно-конституційних типів. *Науковий вісник Львівської національної академії ветеринарної медицини ім. С. З. Гжицького*. Львів. 2005. Т. 7 (№2), Ч. 3. С. 108-119.
13. Дубін А. М. До питання ефективності селекції бугаїв. *Вісник аграрної науки*. 2002. № 5. С. 51-53.
14. Ефименко М. Я. Формирование внутрипородной структуры создаваемых пород молочного скота. *Разведения и генетика тварин*. Київ, 2012. Вип. 46. С. 50-53.
15. Ефименко М. Я., Подоба Б. Е., Стоянов Р. А. Проблемы породообразовательного процесса в животноводстве. *Вісник аграрної науки*. 1999. № 5. С. 26-30.
16. Єфіменко М., Подоба Б., Коваленко Г. За новітніми методами селекції. *Тваринництво України*. 2007. № 2. С. 18-22.
17. Зубець М. В., Буркат В. П., Мельник Ю. Ф. Генетика, селекция и биотехнология в скотоводстве; под. ред. М. В. Зубця и В. П. Бурката. Киев: БМТ, 1997. 722 с.
18. Зубець М. В., Мирось В. В., Агафонов Б. О. Методологічні проблеми визначення племінної цінності тварин. *Вісник аграрної науки*. 1992. № 7. С. 28–29.
19. Зубець М. В., Буркат В. П., Рубан Ю. Д. Розвиток вчення про генетику, селекцію і біотехнологію у тваринництві в працях українських вчених. *Генетика і селекция на межі тисячоліть: у 4-х т.* Київ: Логос, 2001. Т. 4. С. 13–30.
20. Ільницька О. Ю. Господарсько-корисні ознаки корів прикарпатського типу української червоно-рябої молочної породи. *Зоотехнічна наука:*

історія, проблеми, перспективи: матеріали міжнар. наук.–практ. конф., 16–18 берез. 2011 р. Кам'янець-Подільський, 2011. С. 168–169.

21. Калинка А. К. Створювальна нова породна група молочної худоби на Буковині. *Зоотехнічна наука: історія, проблеми, перспективи: матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* Кам'янець-Подільський, 2014. С. 225–227.

22. Коваленко В. П. Молочна продуктивність корів в залежності від інтенсивності їх росту. *Наук.-техн. бюлетень Інституту тваринництва НААН*. Харків, 2001. Вип. 80. С. 71–73.

23. Коваль Т. Молочна продуктивність і відтворна здатність взаємозалежні. *Тваринництво України*. 2003. № 9. С. 18–20.

24. Ковальчук І. В., Нетяга С. О., Писаревська І. О. Оцінка лактаційної діяльності молочних корів. *Наук. вісн. Львів. нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького*. 2010. № 3 (45), т. 12, ч. 3. С. 48–51.

25. Ковальчук Т. І. Перебіг лактації у корів різних генотипів української червоно-рябої молочної породи. *Наук. вісн. Львівського нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького*. 2007. Т. 9, № 2 (34), ч. 3. С. 37–43.

26. Консолідація селекційних груп тварин: теоретичні та методичні аспекти: матеріали творчої дискусії; за ред. В. П. Бурката, Ю. П. Полупана. Київ: Аграрна наука, 2002. 58 с.

27. Косіор Л. Т. Борщ О.В., Пірова Л. В. Молочна продуктивність та показники молоковиведення корів різного віку української чорно-рябої та голштинської порід. *Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва*. 2012. Вип. 7. С. 105–107.

28. Косов В. А. Екстер'єрні особливості корів-первісток різних генотипів. *Науковий вісник Луганського НАУ, серія «Сільськогосподарські науки»*. 2009. № 7. С. 102–105.

29. Методика визначення економічної ефективності використання в сільському господарстві результатів науково-дослідних і дослідно-

конструкторських робіт, наукової техніки, винаходів і раціоналізаторських пропозицій. 1980. 47 с.

30. Хмельничий Л. М., Ладика В. І., Полупан Ю. П., Салогуб А. М. Методика лінійної класифікації корів молочних і молочно-м'ясних порід за типом. Суми : ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2008. 28 с.

31. Свиноус І. В., Іванова Л. С., Організаційно-економічні засади виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах України. *Сталий розвиток економіки*. 2014. № 3. С. 91–96.

32. Свиноус І., Іванова Л. , Радько В. Проблеми підвищення прибутковості виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах України. *Економіст*. 2014. № 6. С. 61–63.

34. Чепуль Ю. В. Формування та функціонування економічного механізму в молочному скотарстві : лекція. Харків : ХНАУ, 2009. 41 с.